

Nutaag

Puakkt kræfteqarneq

Imarisai:

- 5 Aallaqqaasiut
- 6 Puaat qanoq atuuffeqarpat?
- 5 Puakkut kræfteqarneq marlunnik
immikkoortutut taaneqarsinnaavoq
- 7 Puakkut kræfteqarnermut suut ilisarnaataappat?
- 7 Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?
- 7 Tarrarsuineq sukumiinerusoq aamma
ingerlanneqassaaq tassaasoq CT-scanning
- 9 Qinngutaasanik puakkut misissortinneq
(bronkoskopi)
- 9 Qinngutaasanik atorluni qinersinik misissuineq
- 10 Misissugassamik piigaqarneq (biopsi)
- 10 Puaat piginnaasaasa misissorneqarnerat
- 10 Misissuinerit annertunerit allat
- 10 Aalajangersimasumik aaqqissuussamik
kræfteqartunik katsorsaaneq
- 11 Qanoq napparsimatigaanga?
- 11 Sananeqaatit annerit puanniitillugit nappaatip
killiffilersorneqarnera
- 11 Kræfteqarfimmi sananeqaatit minnerit
atorneqartillugit killiffilersuineq
- 13 Katsorsaanerit suut atuuppat?
- 13 Puakkut kræfteqarnermi sananeqaatit annerit
atorneqartillugit katsorsaaneq
- 13 Pilanneqarneq
- 14 Pilanneqarnerup kingunipilui
- 14 Kemoterapii
- 15 Kemoterapiip kingunipilugisinnaasai
- 17 Qinngortartinneq
- 17 Sulisut peqqissaasut tamanna pillugu
oqaloqatigineqarsinnaapput tamanna
pisariaqartissagaanni

- 19 Qinnngortarneqarnerup kingunipilui
19 Uumassuseqartutigut pinnguutit atorlugit
katsorsaaneq
19 Nappaatip nangeqqinnerani nakorsaatigititaq
20 Kræftip sananeqaatai minnerit atorneqartillugit
nakorsarneqarneq
20 Kemoterapii
21 Kemoterapiip kingunipilui
21 Qinnngortartinneq kemoterapiilu ataatsikkut
nakorsaatigineqarnerat
23 Qinnngortartinnerup kingunipilui
23 Nappaatip nangeqqinnerani nakorsartinneq
23 Nakorsartinnerup nalaani napparsimmavimmi
sulisut oqaloqatigikkit
24 Allatigut nakorsaasiisoqarsinnaava?
Misiliutaalluni nakorsaatissinneqarneq
24 Misileraataasumik katsorsaaneq
25 Periutsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut
atorlugit katsorsaaneq
25 Katsorsartinneq naammassippat qanoq pisoqassava?
27 Misissortinneq
27 Nappaatip nangeqqinnissaanut ersissuteqarneq
28 Peqqisseqqissaanga?
28 Naatsorsueqqissaarnerit qanoq ippat?
29 Kræfti peerneqarsinnaanngippat taava?
31 Anniarnaveersaasiilluni nakorsaasiineq
31 Sooq puakkut kræfti pinngortarpa?
31 Uanga nammineq qanoq iliorsinnaavunga?
32 Nerisat kiisalu qasujaallisarnerit
32 Pujortartarpit?
32 Pujortarunnaarnissamut ikiorneqarusuppit?
33 Aalakoornartutorpallaarpit?
34 Aalakoornartutornerup allannngortinnissaanut
ikiorneqarusuppit?

Aallaqqaasiut:

Inuit amerlanersaat kræfteqarnertik paasigaangamikku annilaarujussuortarput. Qisuariarnerit assigiinngittaqaat.

Amerlasuut annilaangasorujussuannngortarput toqunissartillu eqqarsaatigeqqajaalersarlugu. Inuit ilai soriusissaarutivittarput, suullu tamaasa artornartutut upperiuminaatsutullu isigilersarlugit. Allat nappaatertik katsorsartinnissartillu qanoq iliuuseqarfiginiassallugu pilersaarusiorfigilertarpaat.

Puakkut kræfteqarneq imaannaangitsuuvoq, qujanartumilli katsorsarneqarnissaa pillugu ilisimatuut pitsanngorsaaniartuarlutik sulipput.

Puakkut kræfteqarneq marlunnik immikkoortutut taaneqarsinnaavoq ukuninnga:

Sananeqaatit minnerit atorreqaratik puakkut kræfteqarneq, aamma sananeqaatit minnerit atorlugit puakkut kræfteqarneq.

Taakkua kræfteqarnerit imminnut attuumassuteqanngilluinnarput assigiinngitsumillu katsorsarneqartarlutik.

Taamaattumik katsorsaaneq immikkut nassuiaatissartaqarpoq puakkut kræfteqarnermi sananeqaatit minnerit atugaaneri atugaannginnerilu tunngavigalugit.

Una atuagassiaq nappaatip katsorsarneqarneratalu apeqqutissartaanut akissutissanik imaqarpoq.

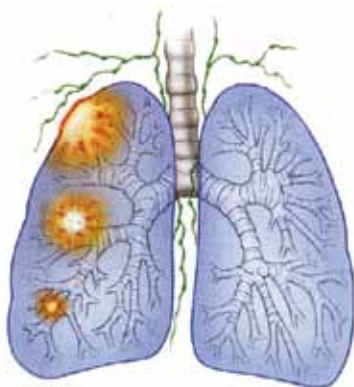
Puakkut kræfteqartut tamarmik immikkut assigiinngeqisunik atugaqartarput. Taamaattumik nakorsaq aamma peqqissaasoq ilinnik katsorsaasussat, illit nappaatinnut tunngasunik apeqqutigisassannut akissutissaqarluarnerussapput.

Juli 2009

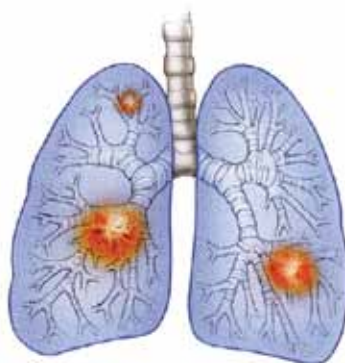
Puaat qanoq atuuffeqarpat?

Puaat suliassaraat timip silaannartaqartinnissaa. Puaat marluupput illugiillutik sakissamiittut. Puaat marluusut imminnut ataneqarfii illersuutunik immikkoortitsiveqarput, (Lungelapper). Saamerleq marlunnik talerperlerlu pingasunik. Puaat ataatsimik angisuumik sulloqarput, orpikkatullu pilutserfilitut amerliartortunik sulloqarlutik, sullut milliartornertik ilutigalugu amerliartortup (bronkier). Taakkua aamma milliartortup amerliartortullu naggataagut annikitsuarannguanngorlutik silaannarmik imallit (alveolerne). Taakkua silaannarmiit immerneqarlutik aammut timillu sinneranut silaannaqartitsipput.

Puaat sakissami najungasunit ungalorneqarsimapput. Tassaniipput aamma ummat, taqarsuit, anersaartorfik kiisalu nerisat aqutaat. Puaat avatangiiseeraat qinersit katersuuffiat qinersillu nalinginnaasut.

Inuup sananeqaataasa minnerpaaffiinik annikinnerpaajungitsunik (ikke-småcellet) puakkut kræfteqarnerup qanoq ilineri assigiinngitsut.

Inuup sananeqaataasa minnerpaaffiinik (småcellet) puakkut kræfteqarnermi nappaat siaruarsimasoq.

Puaat qanoq atuuffeqarpat?

Puakkut kræfteqarnermut suut ilisarnaataappat?

Puakkut kræfteqarnermut ilisarnaataasut inummiit inummut allanngorartumik malunnaateqartarput. Ilisarnaatit nalinginnaanerpaat tassaapput quersorneq, quersornerup allatut ilinera, quersorneq aattalik, anertikkarneq iggiarlunnerlu.

Sakissakkut anniarneq, puakkullu nuammik unitsitsikulaarneq aamma malunnaataasinnaapput. Amerlasuut aamma qasoqqasorujusuanngortarput, nererusussuseqaratik sanigorlutillu.

Pujortartartuuguit anersaartuutikkut ippigusuutit immaqa sungiutereersimassavit, taamaattumik eqqumaffigissavat ilisarnaatit nalinginnaasumiit sakkortuseriarsimanissaat.

Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?

Nappaativit paasinissaata tungaanut sukumiisumik misissuinerit ingerlanneqassapput. Misissuinerit nalinginnaanerpaat ataani nasuiaatigineqassapput.

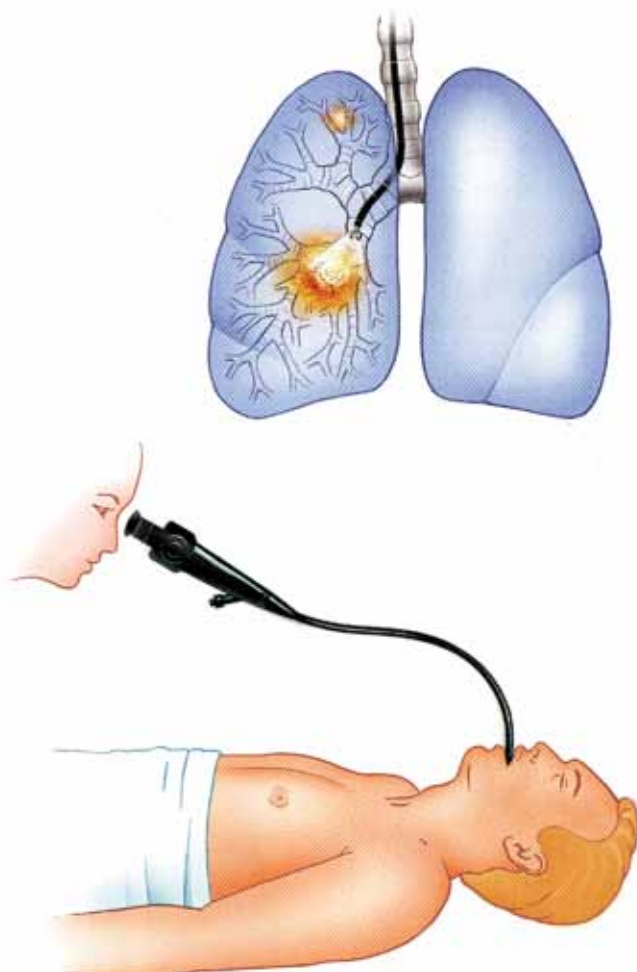
Siullerpaamik puakkut tarrarsorneqartussaassaait. Puakkut kræfteqarnermi amerlasuutigit takuneqarsinnaavoq taarnersaq puanniit-toq. Taamaattoqarpalli aamma imaanngilaq kræftiunera qularnaatsumik paasineqartoq.

Tarrarsuineq sukumiinerusooq aamma ingerlanneqassaaq tassaasoq CT-scanning

Imaluunniit aamma alla tarrarsueriaaseq PET ilanngullugu CT-scanner-ineq iluaqutigalugu misissorneqassaait. Taamatut tarrarsuiner-mi erseqqinnerusumik takuneqarsinnaavoq kræfteqarfik puavit suaniippiarnersoq, qanoq annertutiginersoq kiisalu sakissanni allanut qanillisimanersoq takuneqarsinnaavoq.

Tarrarsuineq scannerineq aamma iluaqutigalugu qinersit sakissan-niittut misissorneqarsinnaapput kiisalu nappaat tingunnet tartullu sanilequtaanut anngussimanersoq takuneqarsinnaalluni.

Misissortinninni aamma qinngortaateeqqat atorlugit anersaartuutit misissorneqassapput kiisalu misissugassamik piigaqartoqassaaq.

Qinggortaat amitsoq atorlugu nakorsap puat misissorsinnaavai.
Misissuineq taaguuteqarpoq bronkoskopi.

Qinngutaasanik puakktut misissortinneq (bronkoskopi)

Taamatut misissuinermi qinngutaasaq peqinneqarsinnaasoq atorlugu qanikkut anersaartuutikkullu mangussilluni puaat nakorsamiit misissorneqassapput. Taamaattoqartillugu aamma nakorsaq misissugassamik piigaqarsinnaavoq. Taamatut misissuinermi misissugassaq kisiat qeritillugu misissuisoqarsinnaavoq aammali misissuinermi sinitsitsisoqarsinnaavoq.

Qinngutaasanik atorluni qinersinik misissuineq

Puakktut kræfteqartoqartillugu qinersit arlallit puaat eqqaaniittut tassaasarput siaruaaffit siullit. Taamaattumik qinngutaasaq ledningitut ittoq peqissinnaasoq (mediastinoskopi), atorlugu qungatsip saatungaa putulaarlugu misissuisoqassaaq.

Qinngutaasaq atorlugu nakorsap anersaartorfiup aqquataa silataanut isiginnaarluni misissuinermini takusinnaavai qinersit, taakkualu kræftip sananeqaataanik akoqalersimanersut misissorsinnaavaa.

Qinersiniit ilanngaanikkut misissugassamik piigaqartoqarsinnaavoq aammali qinersit ataasiinnaanngitsut peerlugit misissugassanngortinneqarsinnaapput.

Qinersinik misissuinermi amerlanertigut anersaartuutit aamma misissorneqartarput.

Qinngutaasat allaanerulaartut nipip maligaasaanik iluaqutillit atorlugit misissuineq (endoskopisk ultralyd) aamma atorlugu misissuisoqarsinnaavoq. Aamma taanna ledningitut ippoq peqissinnaasoq. Taanna atorlugu misissugassamik qinersiniittunik anersaartuutit annerup sinaaniittunik piigaqartoqarsinnaavoq. Tamanna qeritinnegarnikkut pisarpoq.

Kiisalu nerisat aqquataata killinganiittut qinersit misissugassamik peersivigineqarsinnaapput. Taamatut piigaqartoqassatillugu qinngutaasaq ultralydscanner qanikkut nerisat aqquataannut mangullugu pisarpoq.

Misissugassamik piigaqarneq (biopsi)

Anersaartuutikkut misissugassamik piigaqartoqarnissaa ajornassapat taava nakorsaq meqqummik amitsumik iluaquserluni ammikkut mangullugu piigaqarsinnaavoq.

Taamaalilluni piigaqarnermi qeritsitineq iluaqusiunneqartarpoq. Ippigisinnaasaq malugineqarsinnaasoq taamaallaat qeritinneqarnermi ippinnaataasoq.

Ilanngarsivigineqarnermi aanaalertoqarsinnaavoq aamma puat qarneqarsinnaapput, taamaattoqartilluguli qaqutigorsuaq pinartoqartarpoq.

Puaat piginnaasaasa misissorneqarnerat

Pilatsittussaatiillutit misissorneqartussaq siulleq tassaavoq puavit qanoq piginnaaneqarnerisa nalilersorneqarnissaat.

Taamatut nalilersuineri anersaartorluarsinnaanerit ersersinniarneqartarpoq, taamaalillunilu puatit ilanngarneqassappata aamma qanoq atsigisumik ilanngaanissaq nalilersoneqarsinnaassalluni.

Napparsimasut puammikkut kræfteqartut aamma soorlu taakkuugajupput puammikkut pujortarpallaarnermik napparsimalersimasut (KOL). Misissuineri nalilerneqassaaq pilatsinnissat puavit sapissanngineraat.

Misissuinerit annertunerit allat

Nappaativit siaruaassimanagera misissorniarlugu aaversissaatit misissugassamik, aamma taamaaliornikkut nalilerniarneqassaaq tinguit tartullu katsorsarneqarnissat sapissannginneraat. Kræftip siaruaassimanagera pasitsaanneqassappat, taava imaassinnaavoq annertunerisumik misissugaanissannik neqeroorfigineqartutit.

Aalajangersimasumik aqqissuussamik kræfteqartunik katsorsaaneq

Danmarkimi katsorsarneqartut pillugit ukioq 2008-mi aprilimiit atuutilersumik immikkut aqqissuussamik peqqissarneqarnissamik neqeroorfigineqartalerput. (Pakkeforloeb) Tassani puammikkut kræfteqartut isumannaatsumik, sukkasuumik ataannartumillu katsorsarneqarnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

Siunertaavoq misissorneqarnerit katsorsarneqarnerillu ataqatigiisarneqassasut, taamaalilluni assersuutigalugu utaqqisaqattaartarnissat pisariaqanngitsut atorneqannginnissaat.

Misissugassamik piigaqarneq (biopsi)

Qanoq napparsimatigaanga?

Katsorsarneqaatissat pitsaanerpaaq neqeroorutiginiarlugu nakorsat paasiniassavaat nappaatit sumut killiffeqarnerisooq. Nappaatip killiffilersorneqarnerani aamma nappaatip qanoq ingerlanissaa takorlooreerneqarsinnaavoq. Puakkut kræfteqarnermi nakorsat killiffilersuinerminni tinunerup qanoq annertutiginera, qinersinut ingerlaqqissimanera kiisalu timip ilaanut siaruaassimanera tunngavigisarpaat.

Sananeqaatit annerit puanniitillugit nappaatip killiffilersorneqarnera

Sananeqaatit minnerit puakkut kræfteqarfimmiitillugit nappaatip immikkoortitaarneqarnera sisamanut agguataarneqartarpoq. Taamaaliornermi apeqqutaatinneqartarpoq tinunerup sakissani timillu iluani siaruaassimanera. Kiisalu apeqqutaatinneqartarpoq qinersinut allanullu timip iluanut siaruaattoqarsimanera.

Tinunerup annertusiartornera siaruaassimaneralu ilutigalugu nappaat imaannaanngissartortutut killiffeqartinneqartarpoq. Qinersit kræfteqarfiusut amerlaneruneri aamma nappaatip imaannaannginnerusutut killiffilerneqarneranut tunngaviusarpoq. Puaat avataatigut ilumiuunut siaruaattoqarsimappat killiffik ajornerpaatut taaneqartarpoq.

Kræfteqarfimmi sananeqaatit minnerit atorneqartillugit killiffilersuineq

Puakkut kræfteqarnermi sananeqaatit minnerit akuutillugit nappaatip killiffia "killilimmik" aamma "annertusisamik" taallugit immikkut inissinneqartarput. Taamatut immikkoortitsineq katsorsaanissap pilersaarusioneqarneranut iluaqutaasarpoq. Killiffeqarneq atorneqartillugu kræfteqarfiiup qinngortarneqarsinnaanera ajornarneq ajorpoq, taamatuttaaq qinngortaaneq kemoterapiilu nakorsaasiutissallugit ajornarneq ajorpoq.

Katsorsaanerit suut atuuppat?

Nappaatip qanoq ittuunera killiffialu katsorsarneqarnissamut aaliangiisuusarpoq. Kræftip peersinnaanera siaruaassimaneralu apeqqutaatinneqartarpoq.

Taamaattumik inummiit inummut katsorsaaneq allannguuteqarsinnaasarpoq. Kræfteqarfimmiittut sananeqaatit anneruppata minneruppatalu katsorsaaneq assigiinneq ajorpoq, taamaattumillu nassuiaatigineqarneri immikkoorlutik. Tamanna kingusinnerusukkut atuarsinnaavat sukumiinerusumik.

Puakkut kræfteqarnermi sananeqaatit annerit atorineqartillugit katsorsaaneq

Sananeqaatit annerit kræfteqarfimmiitillugit ajornanngippat pilanneqartussaassaait. Puammikkut kræfteqartut sananeqaatinik annernik nappaateqarfimmiititsisut ilaa tallimaraarterutit (20%) pilanneqartarput kræfteqarfii peerniarlugit. Taakkualu amerlanersaat pilanneqarenermik kingorna kemoterapiimik nakorsaasernerqartarput.

Pilanneqarnissat ajornassappat qinngortarneqarnermik kemoterapiimillu nakorsaasernerqarnissat neqeroorutigineqassaaq.

Pilanneqarneq

Pilaanikkut puavit aappaa kræfteqarfik peerneqassaaq. Kræfti taamaallaat puanniippat anersaartornerluttuuguit kiisalu allatut pinartumik nappaateqaruit taava puavit iluata ilaannaa kræfteqarfik peerneqassaaq. Kræftip tinunera annertuujuppat puak tamaat peerneqarsinnaavoq. Pilanneqarnermi apeqqutaatinneqartarpoq kræfteqarfium inissisimaffia.

Pilanneqarnerup kingorna napparsimasut amerlanerit kemoterapeerineqarnissamik neqeroorfigineqartarput nangeqqinnginnis-saq qulakkeerniarlugu.

Pilanneqarnerup kingunipilui

Napparsimasut pilatsissimasut amerlanerpaavi anniartarput, taamaattumik nipaallisaatinik nakorsaaserneqartarput ullualunni.

Kiisalu quersornissamut qanorlu anersaartornissamut timigissaasup siunnersuutai iluaqutigineqarsinnaapput.

Pingaaruteqarpoq pujortarunnaarsimanissaq taamaaliornikkut pilanneqarnerup kingorna kingunissat pitsanngorsarneqarsinnaamata.

Tupatorunnaarnissaq pillugu allaaserisaq kingusinnerusukkut atuaruk.

Taamaattorli suliaritereernerup kingorna amerlasuut misigisarpaat sapaatit akunnerini arlalinni ippinniuuteqarneq. Kiisalu pilatsereernerup kingorna aamma iki aanaalersarsinnaavoq, aseruuttoortoqarsinnaavoq aammali taqqat milittoorsinnaallutik.

Amerlanersaat napparsimmavimmi sapaatip akunnera ataaseq marlulluunniit uninngasarput, kiisalu kingorna peqqissarnissartik pisariaqartittarlugu sapaatip akunnerini sisamaniit arfineq pingasut tikillugit. Puakkut pilatsereernerup kingorna peqqissartorneq sivisusinnaavoq. Nakorsaqaq oqaloqatiguuk sungiusarniarnissat pillugu, soorlu nunagisanni peqqissartarfeqarpat tassani peqqissarsinnaanerit pillugu.

Pujortartaruit aamma tamanna pilatsereernerup kingorna pisarissersuutaasinnaavoq, soorlu ikit ajornerusumik mamikkiartorsinnaalluni. Taamaattumik pujortarunnaarnissaq isumassarsiatsialaavoq.

Kemoterapii

Kemoterapii nakorsaataavoq peqqissaataat inuup sananeqaataanut toqunartortalik. Kemoterapii amerlanertigut timimut akuliunneqartarpoq taqqat aqqutigalugit slange iluaqutigalugu, taamaaliornikkut nakorsaat timimut ingerlaartinneqassammat. Kemoterapiit assigiinneqqaat, ilaat iisartakkatut atortinneqarsinnaapput.

Kemoterapii ilinnut atortinneqarsinnaavoq ulloq ataaseq, imaluunnit pingasut imaluunniit ulluni tallimani, tamannalu pissalluni sapaatip akunneri pingasut sisamalluunniit qaangiukkaangata.

Nalinginnaanerpaavoq kemoterapeertitsineq sisamat arfinillilu akornanni amerlassusilinnik atortinneqartarmat. Kemoterapiip nakorsaasiunneqarnerata nalaani napparsimmavimmi uninnganissaq nalinginnaasumik pisariaqarneq ajorpoq.

Kemoterapii soorlu pilatsereernerpit kingorna ilinnut atortinneqarsinnaavoq nappaativit nangeqqinnginnissaa qulakkeerniarlugu.

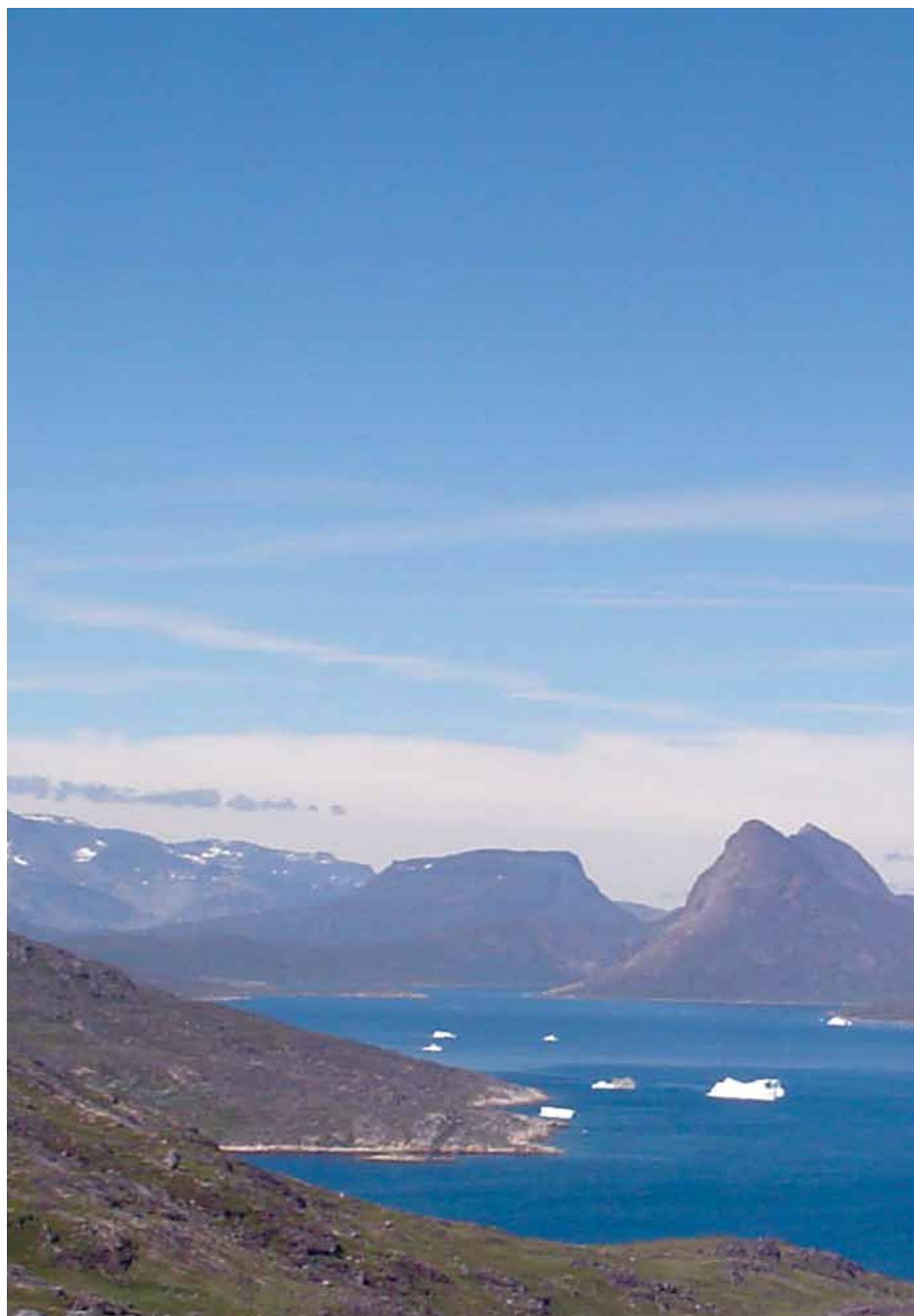
Aamma kemoterapii ilinnut atortinneqassaaq kræfteqarfiit allamut siaruaaffiusimappat. Pилanneqarsinnaanngikkuit taava kemoterapii atortinneqassappat tamanna illit inuunerpit pitsaanerulernissaanik kinguneqarsinnaavoq inuunerillu sivisunerulersinnaalluni.

Katsorsartinnerpit ingerlanera malinnaaviginiarlugu sakissakkut nassavillu qulaatungaaticigut tarrarsorneqassaatit CT-scanning atorlugu. Nakorsaq aamma aaviissaaq paasiniaarlugu nakorsaatit tartunnut tingunnullu sapersiinnginnersoq.

Kemoterapiip kingunipilugisinnaasai

Kemoterapiip timit tamakkerlugu sunnissavaa. Taamaattumik timinni kræfteqarfiit kisiisa sunnerneq ajorpai, aammali sananeqaatit peqqissut sunnerneqartarput. Tamanna kingunipiloqartinneqartarpoq, tamakkuali amerlanertigut qaangiuttarput. Nakorsaatip sorsipaanera apeqqutaalluni kingunipiluit allanngorarsinnaapput.

Kingunipiluit nalinginnaanerpaasut tassaapput qasoqqaneq, meriannuneq, nujaarunneq kiisalu nuissak isikkallu nuiisigut kakillaa-latsineq. Kingunipiluit amerlanerpaat nakorsaasiinikkut iliuseqarfigineqarsinnaapput, nakorsartereernerullu kingorna nutsat naaqqittarput. Kemoterapiilli kingunerisaanik aamma aakkut akut peqqissut eqqorneqarallartarmata aseruuttooqqajaasarnissaq naatsorsuutigineqassaaq.

Asseq; Johanne Olsen

Qinngortartinneq

Qinngortaaniikkut kræftip sananeqaatai suujunnaarsinneqartarput, qinngortarneqarnerlu anniarnanngilaq aamma tamaasa minutsialunnguaannarnik sivirususeqartarluni.

Qinngortarneqarnerup nalaani napparsimmavimmuut unitsinneqar-nissaq pisariaqarneq ajorpoq, nalinginnaasumillu sapaatit akunneri-ni arfinillit sinnilaarnerini sapaatip akunneranut tallimariarluni qinngortarneqarneq pisarpoq. Qinngortarneqar-nissaq nakorsaatis-satut atortinneqartarpoq, kræfteqarfiup avataani qinerseqarfinnut siaruaattoqarsimappat kiisalu kræfteqarfik pilattarneqar-nikkut peer-neqarsinnaaneq sapernaraangat. Tamanna ilutigalugu qinngor-tarneqarneq kemoterapiimik ilassuserneqartarpoq kræftip nungun-nissaa anguniarlugu. Qinngortaanerit katillutik 30-iusut imaluunniit 34-iusut atortinneqartarput tamannalu sapaatit akunnerini arfinilinni arfineq marlunniluunniit pisarluni. Tinunerit minnerit kræfteqarfusut qinerseqarfinnullu siaruaassimanngitsut ilaanneeriarluni qinngor-taaneq aalajangersimasoq (stereotaktisk strålebehandling) atorlugu nakorsaasiunneqarsinnaasarput pilattaaneq ajornaraangat.

Qinngortaariaaseq taanna nalinginnaasumiit sakkortuneruvoq sammivinniillu amerlanerusunik tunniunneqartarluni.

Sulisut peqqissaasut tamanna pillugu

oqaloqatigineqarsinnaapput tamanna pisariaqartissagaanni

Kemoterapii qinngortarneqarnerluunniit ilinnut atortinneqassat-il-lugu peqqissaasut allallu sulisut oqaloqatigisinnaavatit kingunipiluit qanoq ililluni annikillisarneqarsinnaaneri pillugit.

Qinngortarneqarnerup kingunipilui

Kingunipiloqartitsinissamut apeqqutaavoq qinngortaaneq qanoq sakkortutiginersoq qinngortarneqarfillu qanoq annertutiginersoq. Nakorsarneqartut amerlasuut qasoqqasarput meriannullutillu. Amerlannersaasa misigisarpaat uinertik amerlertoq soorlu seqinertippallaarsimanerni tamanna aamma malunniuttartoq. Sakissakkut qinngortarneqarnermi iisuminaatsitsineq, anersaartornerlunneq quersornerlu atugaanerusarput. Iisuminaatsitsineq qinngortarneqareernerup kingorna sapaatip akunnialunnguit qaangiunnerini malunnarunnaartarpoq. Quersornerit, anernilunnerit kissarneqarnerillu qinngortarneqareernermi qaammat ataaseq marlulluunniit qaangiukkaangata aatsaat malunniuttarput, tamannalu nalinginnaasumik sapaatit akunnerini marlussunni atorneqartarluni.

Uumassuseqartutigut pinnguutit atorlugit katsorsaaneq

Puakkut kræfteqarnermut nakorsaasiutigisinnaasanik ilisimatuut qasuttuillutik pitsanngorsaaniarlutillu ujartuiuarput. Pingaartumik napparsimasut tupatortuusimanngitsut kræfteqarfisa akuisa sananeqaataat annertunerusimappat (adenocarcinom), tamanna iluaqutiginerusarsimavaat. Nakorsaatisat nutaat piffissami matumani (2010) atuutsinneqalersussatut pilersaarutaasut ilimasaarutigineqarput.

Nappaatip nangeqqinnerani nakorsaaticigititaq

Katsorsarneqareernerup kingorna akuttunngitsunik misissuisoqarajuttarpoq. Kræfteqarfik sananeqaatikku annertunerusunik akooqarsimappat ilaannikkut nangeqqittoqartarpoq. Nangeqqissimaguit taava nakorsanit aalajangerneqassaaq suna ilinnut nakorsaaticitinneqarsinnaanersoq. Kræfteqarfik qaratsamut siaruaassimappat taava qinngortaaneq kiisalu nakorsaat binyrebarkhormon atortinneqartarpoq. Ilaanneeriarluni qaratsamiittut kræfteqarfiit pilaanikkut peerneqarsinnaasarput.

Kræftip sananeqaatai minnerit atorneqartillugit nakorsarneqarnek

Puakkut kræfteqarnermi sananeqaatit minnerit atorneqartillugit nalinginnaasumik nakorsaatigitinneqartarpoq kemoterapii immaqalu qinngortaaneq ilassusiineq. Sananeqaatit minnerit kræfteqarfimmiiatillugit pilataanikkut kræftimik nungusaaniarneq qaqtigorsuaq pisinnaasarpog, - taamaattoqartillugumi kræfti puat avataasigut aamma pinngorsimasarmat. Kræfteqarfiup inissisimaffia qinngortarneqarsinnaatillugu katsorsaaneq qanoq ingerlanneqarsinnaanersoq nalunaallisarpog.

- Nappaat annertuallaanngippat taava qinngortaaneq kemoterapiilu ataatsikkut nakorsaatigitinneqartarput, tamatumunnga ilanngullugu qarasaq kræfteqarfiunngikkaluartoq qinngortaaneq ingerlanneqartarpoq nappaat aamma qaratsamut annguteqinammat.
- Nappaat puat avataannut ingerlasimatillugu salliutillugu nakorsaasiunneqartarpoq kemoterapii.

Kemoterapii

Kemoterapii tassaavoq nakorsaat sananeqaatinut suujunnaarsitsisartoq, nakorsaallu taqqakkut slangengguakkoortillugu aammut akuliutsinneqartarpoq.

Kemoterapiit assigiinngitsuupput arlallit, sorleq atorneqassanersoq aalajangiiffigineqareeraangat nakorsaasiineq sapaatip akunneranut pingasoriarluni sisamariarluniluunniit sapaatit akunnerini sisamani arfinilinniluunniit ingerlanneqartarpoq. Nakorsaasiinermi napparsimmavimmi uninnganissaq nalinginnaasumik pisariaqarneq ajorpoq.

Nakorsartinnerup nalaani sakissakkut nassakkullu tarrarsorneqartassaait (CT-scanning) taamaaliornikkut takuneqarsinnaaniassammat nakorsaat qanoq sunniuteqarnersoq. Tamatuma saniatigut nakorsat aaviisarpog takuniarlugu tartut tinguilu nakorsaatit sapinnginneraat. Nakorsarneqarnerpit nalaani pujortarunnaavinnissat pingaaruteqarpoq, taamaaliornikkummi peqqissarnerup iluatsilluar-nissaa qaninnerusarmat.

Pujortarunnaarneq pillugu kingusinnerusukkut sukumiisumik atua-gassaqaassaaq.

Kemoterapiip kingunipilui

Kemoterapeerneqarnikkut timi tamarmi sunnerneqartarpoq.

Taamaattumik sananeqaatit napparsimasut kisimik suujunnaarsinneqarneq ajorput aammali sananeqaatit peqqissut sunnerneqartarlutik. Tamanna kingunipiloqartinneqartarpoq annertusinnaasunik tamakkuli amerlanertigut qaangiuttarput.

Kemoterapii sorleq atorineqarnersoq apeqqutaalluni kingunerit suuneri nalunarunnaartarput. Nalinginnaanerpaat tassaapput qasoqqaneq, meriannguneq, nujaarunneq kiisalu assaat isikkallu inuai kakillaalussinnaasarput. Kingunipiluit nakorsaasiinikkut iluaquserneqartarput, nutsallu nakorsarneqarneq qaangiutereeraangat naaqqittarput.

Kemoterapiilli aamma timip sananeqaatai peqqissut sunnertarmagit, nakorsartinnerup nalaani aseruuttoornissaq qaninnerusarpoq.

Qinggartinneq kemoterapiilu ataatsikkut nakorsaaticigineqarnerat

Nappaatip aallaqqaataata tungaani sananeqaatit minnerit kræfteqarfimmiitillugit nakorsaaticigitinneqartarpoq kemoterapii kiisalu puakkut avataasigullu qinarseqarfikkut qinggartarneqarneq.

Kemoterapiip aallartinnerata kinguninngua qinggortaaneq aallartinneqassaaq, taamaalilluni nakorsaaticit marluutillugit atortinneqarneranni nappaatip sananeqaatai aseroneqartarput.

Qinggartarneqarneq anniarnangilaq minutsialunnguanilu pinerit tamaasa ingerlanneqartarluni. Nakorsarneqarnerup nalaani napparsimmavimmi uninnganissaq pisariaqarneq ajorpoq.

Nakorsaasiineq ullormut marloqiusaatinneqarsinnaavoq sapaatip akunneranut ullunut tallimanut agguarlugu tamannalu sapaatit akunnerini pingasuni ingerlanneqarsinnaalluni, imaluunniit nakorsaasiineq ullormut ataasiinnaasinnaavoq sapaatip akunneranut tallimiarluni atortitaq, tamarmilu sivirususia sapaatit akunnerini arfinilinni pisinnaalluni.

Nakorsartinneq iluatsissimarpasippat taava qaratsakkut qinggartarneqarnissannik neqeroorfineqarsinnaavutit nappaatip nangeqqingginnessaa qulakkearniarlugu.

Qinggortaanerit qulit sapaatit akunnerinut marlunnut agguataarlugit atortinneqassapput.

Asseq: Johanne Olsen

Qinngortartinnerup kingunipilui

Qinngortartinnerup nalaani imaluunniit kingorna kingunipiluit atorneqalersinnaapput. Qanoq annertutiginerinut apeqqutaassaaq qinngortaaneq sumeerpiarnersoq imaluunniit qanoq sakkortutiginersoq. Amerlanerpaat ammimikkut aappillertoorsinnaasarput pullattoorsinnaasarlutillu, soorlulu ameq pullalilaarsinnaasoq, soorlu seqinertippallaarsimanermi taamaattoqartartoq.

Tamanna ukioq ataaseq imaluunniit sivisunerusoq atorneqartarpoq. Kiisalu immaqa qasoqqaneq merianngunerlu misigineqarsinnaasarlutik.

Sakissakkut qinngortarneqarneq kinguneqarsinnaavoq iisiniarnikkut ilungersunartorsionermik, anersaartornerlulernermik kiisalu quersulernermik. Iisiniarneq qinngortartereernerup kingorna sapaatit akunneri marlussuit qaangiunnerini nalinginnaasumik iluarsiaortarpoq. Querunnerit anersaartornerlunnerillu qinngortartereernerup kingorna qaammatini siullerni aatsaat malunniussinnaasarput taamalu misissuiffiqineqarnissaat pisariaqartarluni.

Qaratsakkut siaruaattuunnginnissaq qulakkeerniarlugu qinngortartissimaguit tamanna merianngunermik, niaqorlunnermik qasoqqanermillu kinguneqarsinnaavoq. Kingunipiluit nakorsartereernerup kingorna piaartumik atorneqalersinnaapput, tuaviortumilli qaangiukkiartorsinnaallutik.

Ilaat silalussinnaasarput meriartarlutillu - tamanna nakorsaammik binyrebarkhormonimik akiorniarneqartarpoq.

Nappaatip nangeqqinnerani nakorsartinneq

Nakorsartereernerup kingorna nakorsaniit akuttunngitsumik missisorneqartassaait. Kræfti timip sananeqaataanik minnernik akoqartoq nangeqqissinnaasarpoq, taamaattoqassappat nakorsaasiinissaq qanoq ittuersoq nakorsaniit nalilersorneqartarpoq.

Nakorsartinnerup nalaani napparsimma- vimmi sulisut oqaloqatigikkik

Qinngortarneqassaguit kemoterapiilluunniit atortinneqassappat tamassuma kingunerisinnaasaasa annikillisarmissai pillugit sulisut ikiuisinnaapput ilitsersuillutik siunnersuillutillu.

Allatigut nakorsaasiisoqarsinnaava?

Misiliutaalluni nakorsaatisinneqarneq

Misiliutaalluni nakorsaateqarneq tassaavoq nakorsaatinik nutaanik misiliilluni ilisimatusaatigalugu misilittaaneq. Nakorsaait misiliutaasut ilumut iluaqutaanerat suli uppersaatitaqanngillat. Tamanna pisarpoq nakorsaait pisortaniit akuerineqarnissaat sioqqullugu, misiliutaasullu inuit immikkut akuersisimasut aalajangersimasumik amerlassuseqartarput.

Misiliutaalluni nakorsaaserneqarnissamut kikkut peqataanissaat pillugu immikkut aalajangersagaqanngilaq. Misiliutaanermi apeqqu-taatinneqartarpoq kræftip suunera, kræfteqarluni paasisaqaq-gammersuuneq, imaluunniit katsorsarneqaraluarnerup kingorna nangeqqittoortuuneq. Aamma apeqqutaasarpog tinunerup qanoq angitiginera imaluunniit siaruaassimanagera. Kiisalu siusinnerusukkut qanoq ittumik katsorsartissimaneq apeqqutaqataasarpog.

Misiliutaasut tamarmik aalajangersimasumik pilersaaruserfigineqartarput, soorlu qanoq sivirusutigisumik misiliutaanissaq ilaallu ilanngullugit.

Misileraataasumik katsorsaaneq

Misileraataasumik katsorsaaneq tassaavoq siusinnerusukkut atorsimanagu kiisalu suli paasilluarneqanngitsoq ilumut katsorsaataasinnaanersoq, tassa kinguneqarluarsinnaaneramik uppersarvinneqanngitsumik misileraalluni katsorsaaneq.

Aalajangersimasumik maleruagassiiarneq qaqutigorsuaq pisarpoq, kiisalu misileraataasumik katsorsaasoqartarpoq allatigut soriusissaarunnermi.

Siunertaavoq toqqutaasinnaasumik nappaatillit ataasiakkaat nappaateqarnerini pitsaanerpaamik iliuuseqarfiginiarneqarnerat.

Misileraataasumik katsorsaanerit pisarput, kræfteqartunut katsorsaavinni immikkorluinnaq pitsaassusilimmik qaffasissumillu ilisimatufusuni. Kræftimik napparsimasut misileraataasumik katsorsagassatut Peqqinnissakut Qullersaqarfimmut saaffinnissutaasarpog innersuunneqartarlutillu. Misileraataasumik katsorsaaneq pillugu immikkut ilisimasallit suleqatigiisit Peqqinnissamut Qullersaqarfimmut innersuussisarpog siunnersuisarlutillu.

Periutsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaaneq

Tamanna katsorsaariaaseq tassaavoq napparsimmavinni nakorsaniit nalinginnaasumik neqeroorutaaneq ajortoq.

Katsorsaatissatut immikkut akuerisaasut nakorsamiit itigartitsissutigineqarsinnaanngillat. Taamaattoq illit soorunami toqqarsinnaavat, katsorsartinnissat nakorsamiit neqeroorutaasoq ilallugu periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsartinnissat.

Taamaallaat eqqumaffigiinnassavat immikkut akuerisaanngitsut tassaammata ilisimatuussutsikkut misileraanertaqanngitsut, taamaattumillu sunniutaat imaluunniit kingunipiloqarneri erseqqissumik uppersaatitaqanngitsut.

Immikkut akuerineqanngitsut nakorsaatiginiartakkat napparsimmavinni katsorsaatinut nakorsaatigitinneqartunut sunniisinnaasunik aamma ilaqarsinnaapput. Taamaattumik katsorsartinnerit tamakuninnga ilassusissagukku tamanna pillugu nakorsaq oqaloqatigissallugu pingaaruteqarpoq.

Katsorsartinneq naammassippat qanoq pisoqassava?

Katsorsartinnerit naammassippat nukissaqanngitsutut qasoqqasutullu misigiguit tamanna nalinginnaalluinnarpoq.

Katsorsartissimasut ilaat amerlasuut kingunipilutsitsisarput ataavarsinnaasunik tamannalu sungiunniartariaqartarpoq.

Ilaat angerlarsimaffimmi suliassanut, soorlu eqqiaanernut ikiortariaqartarput, ilaallu peqqissaasumik ornigarneqarnissaminnik pisariaqartitsisarput. Tarnip pissusaanut immikkut ilisimasalimmik pisariaqartitsiguit tamanna pillugu nakorsat saaffigisinnaavat.

Kiisalu amerlasuut iluaqutigisarpaat kræfteqarsimasunut siunnersuisarfeqarpat taakkua atorluarnissaat.

Misissortinneq

Katsorsarneqarnerit naammassereerpat nakorsamiit misissorneqassaait. Pilattartissimaguit ukiut marluk ingerlanerini nakorsiar-tarfimmi misissorneqartassaait.

Kemoterapii qinngortarneqarnerlu katsorsaataasimappata neqeroor-figineqassaait ukiuni tallimani kræfteqartunut katsorsaavimmi mi-sissorneqartarnissannik. Nakorsiarnerni imaassinnaavoq tarrarsor-neqartutit imaluunniit CT- scannerneqartutit.

Katsorsarneqareernerpit nalaani imaassinnaavoq malussarnerit/ip-pigusunnerit nutaat allaanerusut atoritit. Taamaattoqartillugu pine-rit tamaasa imaanngilaq nappaatit nangeqqittoq, taamaattoq malussarnerit/ippigusuutit sukumiinerusumik misissorneqartaria-qartarput. Nappaativit nangeqqinnissaa akiorluarsinnaanerusavat tupamik pujortarunnaarnikkut. Kiisalu akiuussutitsialaavoq imigas-samik aalakoornartumik pisarnerit annikitsunnguuppat, tassa Peq-qinnissaqarfup Aqutsisuanit annertussusissanik innersuussutit malikkukkit iluaqutaanerusaaq. Siunnersorneqarnissat ilitersuun-neqarnissallu pisariaqartikkukku tamanna pillugu nakorsat oqalo-qatigisinnaavat.

Nappaatip nangeqqinnissaanut ersissuteqarneq

Katsorsartinnerpit kingorna ilisimasariaqarpat, illit ilinnullu at-tuumassuteqartut siornatigutut inuunerisimasamut, soorlumi piso-qarsimangitsutut pissuseqarlusi inuunersi nangeqqikkissi, ta-mannami ajornakusuussaqaq. Nappaateqarsimasut amerlaqisut nappaatip nangeqqinnissaanut annilaangatuunngortarput timimilu pisut assut eqqumaffigilersarlugit.

Aamma illit taamatorluinnaq misigiguit , ilinnut iluaqutaasinnaavoq ernumassutitit pillugit nakorsat oqaloqatigigukku. Allat ilitlut nap-paateqarsimasut aamma misigisaat pillugit oqaloqateqartarsinnaas-saatit, soorlu sumiiffinni ikorfartoqatigiinnik aallartitsisoqarsimappat.

Peqqisseqqissaanga?

Kræftimik nappaateqalersimagaanni tamanna amerlasuunit tuparujussuassutaasarpog. Amerlasuuni eqqarsaat siulleq tassaasarpog: Toqussaanga? Puakkut kræfteqarneq nappaataavoq imaannaanngitsuusoq taamaattumillu peqqisseqqinnissamut apeqqutaasut pingaernerit ilagaat kræftip paasineqajaarsimanera, piaartumik katsorsaanerup pisinnaasimanera kiisalu kræfteqarfup siaruuaassimamera.

Naatsorsueqqissaarnerit qanoq ippat?

Tullinguullugu atuarneqarsinnaavoq Danmarkimi naatsorsueqqissaarnerup kingorna paasisat qanoq ittuunerat. Taakkua takussutaasinnaapput kræfteqartut qanoq amerlatiginerint, taakkualu ilaat qassit kræftemik toqquteqarnersut. Pingaaruteqarpoq paasissallugu naatsorsueqqissaarnerit illerpiaq nappaateqarninnut tunngatillugu takussutaasinnaanngimmata, tassa inuit ataasiakkaat qanoq pinissaannut uppernarsaataanngimmata. Nappaativit killiffia tikkuussisinnaavoq peqqisseqqissinnaaninnut. Taamaattorli utoqqaassuseq, angutaaneq arnaanerluunniit imaluunniit allanik nappaateqartuuneq, timip nukittussusia, qanorlu inooriaaseqarnerit apeqqutaasinnaapput. Nakorsat aperisinnaavat illit nappaatit pillugu, taamaattoq nakorsat aamma ilimagissanngilat qularnaatsumik akissuteqarsinnaassasoq. Puakkut kræfteqarnermi timip sananeqaatai annerit minnerillu kræftimiitillugit nappaatip qaangerneqarsinnaaneranut tunngasut paasiniaqqissaassagaanni tamanna Danmarkimi Kræftimut akiuiniartut kattuffissuani, Kræftens Bekæmpelse-mi internet-ikkut nittartakkami, www.cancer.dk-mi alakarterneqarsinnaavoq, allaaserisalli tassani qallunaatut allaaserisaapput. Danmarkimi kræfteqartut naatsorsoqqissaarneqarneraniit paasisat kingulliit imaapput:

- Angutit kræftimik toqquteqartut amerlanersaasa tullii puammikkut kræfteqartuunermik toqquteqartuupput, arnalli kræfteqarnermik nappaateqarlutik toqusut amerlanersaasa pingajuat puammikkut kræftemik toqquteqartuupput.
- 30-iinnarnik ukioqarlutik puakkut kræfteqartut takussaapput, ukioqqortusiartornertillu ilutigalugu puakkut kræftimik toqquteqartut amerliartorput, taakkua amerlanersaat 70-it missaannik ukioqartuullutik.
- Angutit tamarmik 6 %-ii puammikkut kræfteqarnermik toqquteqarnissaat ilimagineqarpoq, arnat 4 %-ii taamak ilimagineqarlutik taakkua tamarmik 75-inik ukioqalereersimasunut atuullutik.
- Puakkut kræfteqartut amerlanersai Europap kitaaniipput Amerikkallu avannaaniillutik, puakkut kræfti qaqutigoornerpaalluni Indiami latinamerikamilu.

Kræfti peerneqarsinnaanngippat taava?

Puakkut kræfteqarneq tamatigut qaangerneqarsinnaaneq ajorpoq. Taamaattoqartillugu nakorsaniit neqeroortigineqartarpoq anniaateqarnaveersaartitsiniarluni nakorsaasiineq.

Anniaateqartitsinaveersaartitsiniarluni nakorsaasiineq nalinginnaasumik peqqissivissutaaneq ajorpoq, taamaattoq inuuneq sivitsorneqarsinnaavoq kiisalu inuuneq pitsaanerulersinnaavoq.

Tamanna isumaqarpoq aaqqissinnaanngitsumik kræfteqartuulluni inuuneq atorreqartariaqartoq.

Anniarnaveersaasiilluni nakorsaasiineq

Napparsimasut amerlasuut anernilunermik, quersornermik iggiarlunermillu eqqugaasarput.

Anernilunneq qasoqqanikkut imaluunniit timip qasunarneratigut annertusinerusarpoq ajornerulersinnaasarlunilu ersissuteqarujusuarinikkut.

Napparsimasut ilaat anersaartuummik ilt-ilersorneqartariaqartarput. Assigiinngitsutigut oqilisaataasunik periarfissaqartarpoq, soorlu nuammut kaanngarsaatinik, anniarnaveersaatinik qinngortaermillu nakorsaasiinikkut. Aamma anersaartuutinnut iggissannullu ruujorinnguamik ikkussivigineqarsinnaavutit, qinersitit annertusisimappata, taamaaliornikkut anersaartorerit nerisinnaanerillu oqilisarneqarsinnaammat. Kiisalu tagiartuisartumiit ilitsersorneqarsinnaavutit anersaartorerit qanoq oqilisaavigisinnaanerlugu. Ippigisatit annerisatillu qanoq iluarsivigineqarnissaat pillugu nakorsat tamatuminna oqaloqatigiuk.

Sooq puakkut kræfti pinngortarpa?

Puakkut kræfteqarneq kræfteqaatinut nalinginnaanerusunut ilaavoq, amerlanertigullu pujortartarneq pissutaasarpoq.

Akulikitsumik sivisuumillu pujortartuuneq kræfteqalernissamut qanillisaataasarput. Taamaattoq aamma pujortartuunngikkaluarluni pujortartut akornanniilluni putsumik najuussuisarneq puakkut kræfteqalissutaasinnaavoq. Pujortartartuunngitsoq pujortartumik inooqateqartoq pujortarfiusumiittorlu, pujortarneq ajortumut pujortarfiumngitsumulli sanilliullugu puammigut kræfteqalernisaminut 20 pct-mik qaninnerusarpoq.

Silaannaap mingutsinneqarnera, aspest aamma radon puakkut kræfteqalernissamut qanillisinnaapput, pingaartumik pujortartuugaanni. Tassa kræfteqalissutaasinnaasut akuutissat arlallit sunniippata qaavatigullu pujortartuugaanni kræfteqalernissaq qaninnerusarpoq.

Uanga nammineq qanoq iliorsinnaavunga?

Kræftimik nappaateqartut amerlasuut soqutigisarpaat namminneq qanoq iliuuseqarsinnaanertik. Nerisat, tupa, imigassaq aalakoornartorlu taakkuupput illit qanoq iliuuseqarfisinnasatit.

Nerisat kiisalu qasujaallisarnerit

Kræftimik nappaateqartut sanigorajuttuusarput. Ilaat piffissami sivisuumi nererusussuseqarneq ajorput, meriangullutik, iisumi-naatsitsillutik allatigullu iisat aqquataanni erlavinni akornuteqarajullutik.

Kræfteqartut nappaateqanngitsunut sanilliullutik inuussutissartaqarnerusunik iisaqartariaqarput, nerisaat protein-eqarnerussapput orsoqarnerullutillu. Tamanna pillugu nakorsaq peqqissaasorluunniit siunnersoqqulluni oqaloqatigineqarsinnaavoq.

Kræftimut katsorsartinnerup nalaani kingoranilu napparsimasut amerlasuut timimikkut qasujaallisarunik ajunnginnerutittarpaat, taamaaliornermikkut timimikkut tarnimikkullu pitsaanagerusumik atugaqartaramik. Timigissarnissaq pillugu nakorsaq oqaloqatigiuk qanoq iliorsinnaanerit susinnaanerillu pillugu.

Pujortartarpit?

Puakkut kræfteqaruit pujortartartuullutillu pujortarunnaartariaqarputit. Peqqissarnerit pujortarnerpit sunnertarjaa, pilatsinninni imaluunniit qinngortartinninni ajortumik kinguneqartitsisnaamat.

Soorlu pilatsinnerup kingorna ikit mamsikkuminaannerussapput pujortartaruit. Aammaa pujortartuunerit pissutigalugu napparsimavimmi uninnganerit sivitsorsarneqarsinnaavoq. Kiisalu nappaativit nangeqqissinnaanera qanillisarnerussavat pujortartaruit.

Pujortartuuguit pujortarunnaarnissamut ikiorneqarusuppit?

Pujortarunnaarniarneq assut ajornakusoorsinnaavoq. Pingaartumik napparsimanerup nalaani ajornakusoorsinnaavoq. Peqqinnissaqarfii amerlasuut kommunillu allaffii pujortarunnaarnissaq pillugu siunnersuisinnaapput. Taamaattumik nakorsat peqqissaasullu, kiisalu kommunit allaffii sumiiffimmiittut saaffigineqarsinnaapput aperlaluni pujortarunnaarusuttunut qanoq periarfissaqarnerisq.

Tamatuma saniatigut Paarisa piffissap ilaani pujortarunnaarnissamik iltersuisarpoq. Tamanna pillugu aamma peqqinnissaqarfimmi sulisut aperineqarsinnaapput. Taamaattoq aamma qallunaatut paasisartunut internet-ikkut saaffiginnittoqarsinnaavoq uunga: Kræftens Bekæmpelse i Danmark. Nittartagaq una alakkarterlugu: www.cancer.dk/tobak

Pilanneqareernermi timimi ikit mamiaarnerusarput pujortartuunngikkaanni. Peqqinnissamut Aqutsisoqarfiup innersuussutigaa pilatsereernerup kingorna sapaatit akunnerini 8-12-ni pujortannginnissaq, taamaakkaluartoq pitsaanerpaavoq pujortartaqqilinnnginnissaq. Iluaqutaangilaq pujortarneq annikillisillugu, pujortarunnaavinnissaq pisariaqarpoq. Qinnortartinnermi angusarisassat pujortartuunngitsunut pitsaanerusarput.

Aalakoornartutorpallaarpit?

Inuit imigassamik aalakoornartumik killigititaasuniit sinniillutik atuisut pilattartittussaasullu pilattartereernerminni eqqugaanerusarput, soorlu ikikkut aseruttoornernik, uummatikkut puakkullu peqqiilliornermik kiisalu ikikkut aanaartitsinernik ikillu mamikkumaataarnerannik. Aalakoornartutortut aalakoornartutorneq ajortunut sanilliullutik napparsimmavinni uninnganerat sivisunerusarpoq.

Katsorsarneqareernerup kingorna innersuussutaasarpoq aalakoornartutussagaanni tamanna killilersimaarniartariaqartoq, soorlu killigititaasut qaangernagit aalakoornartutortoqartassasoq.

Peqqinnissamut Aqutsisoqarfiup aalakoornartutornissamut killigititai

- Arnanut immiaaqqap ataatsip aalakoornartuata nalinga uuttuutigalugu, sapaatit akunnerinut ataatsimut 14-it sinnernissaat inassutigineqangilaq
- Angutitut immiaaqqap ataatsip aalakoornartuata nalinga uuttuutigalugu, sapaatit akunnerinut ataatsimut 21-it sinernerqarnissaat inassutigineqangilaq
- Amerlanerpaamik ataatsikkut tallimat sinnerlugit imernisaat innersuussutigineqangilaq

Aalakoornartutornerup allangortin- nissaanut ikiorneqarusuppit?

Nappaatit pillugu suliaritinnissat sioqqullugu aalakoornartutortarnerit annikillisarniarlugu nakorsat imaluunniit napparsimmavimmi sulisut siunnersortigisinnaavatit. Kiisalu sumiiffinni pitsaaliuinermik siunnersorteqarfiusuni sullissisut aalakoornartumillu ajornartorsiuteqartut pillugit siunnersuisinnaasut saaffigisinnaavatit.

Sumi ikiorneqarsinnaavunga imaluunniit siunnersorneqarsinnaavunga?

Kræftimut akiuiniarluni suliniaqatigiiffik, Neriuffik Kalaallit Nunaanni sumiiffinni amerlasuuni immikkoortortaqartaqarfeqarpoq. Ilinnut qaninnerpaaq sumiinnersoq qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq pillugu napparsimmavimmi sulisunut nakorsamullu paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffiup Kattuffia Nuummiittoq saaffigisinnaavat uunga:

Neriuffikt Kattuffiat

Postboks 1546

Aqqusinersuaq 48

3900 Nuuk

Tlf. +299 49 04 89 Fax: +299 31 25 04

E-mail: neriuffik@greenet.gl

Internetikut nittartagaq: www.neriuffik.gl

Saqqummersitsisoq:

Neriuffit Katuffiat - 2010 Ilusaa siulleg, naqitnera siulleg

Ilusilersuisoq: inuk Media ApS · Assit © inuk Media ApS, Johanne Olsen

Quppersakkamit uuminnga nutsigaq: 'Lunge kræft'

Nutserisoq: Kirstine Berthelsen

Neriuffiit Kattuffiat
Postboks 1546,
Aqqusinersuaq 48 A,
3900 Nuuk
neriuffik@greenet.gl
www.neriuffik.gl

